Co...
s. ...

ks. Kocińskiego Józefa Ign.: Via Appia albo utorowana do najwyższych honorów y przezacniejsza droga ziemskim Honoryuszom pokazana; to jest Kazanie na uroczystości s. Jana Chrzciciela miane.

Conciones

Kocińskiego ks. Józefa Ignacego

Via Appia albo utorowana do nayzwyższych honorów y preeminencyi droga t. i. Kazanie na uroczystość S. Jana Chrzciciela

VIA APPIA

Albo

Utorowána do Naywyżſzych Honorow y Preeminencyi Droga

Ziemskim Honoryuſzom pokazana,

to ieſt

KAZANIE

Ná Uroczyſtość S. JANA Chrzciciela

w Kościele Kathedralnym Przemyslſkim

Przy Inweſtyturze Orderow *Jllustriſſimo Capitulo* konferowánych
Przez Xiędza JOZEFA IGNACEGO z *Biberſzteynow* ROGALĘ KOCINSKIEGO
Kánonika Kathedralnego Przemyslſkiego

M I A N E.

Roku Pańſkiego 1745.

A potym

Przez Drukarſką Praſę z pozwoleniem Stárſzych
Ad perennem Gloriam Fundatora
in lucem publicam

W Y D A N E.

We Lwowie w Drukárni Collegii Soc: JESU
Roku Pańſkiego 1746.

In Avitum Inſigne
Perilluſtris & Reverendiſſimi Domini.

E medio fortunæ ductus acervo. - - - - - *Juven.*
Dites deſpiciam, deſpiciamque famem - - - *Tibullus*
Poſſideat Lybicas meſses, Hermumque Tagumque. - - *Mart.*
Jucunda Panis præmia. - - - - - *Sarbievius.*
Cibus omnis in illo. - - - - - *Ovidius.*
Nec toſtæ frugis egentes. - - - - *Idem.*
Nulla dies ſine fruge venit. - - - *Fortunatus.*
Abundans fruge Virorum. - - - - *Eriman.*
Area dives - - præbet. - - - - *Claudian.*

Non vacuo, Tua Celſa Domus, ſed divite panum
Sic inſtructa penu, quid velit eſſe ſibi?
Hic licet aſſiduo cenſum depromat egeſtas,
Et ſemper tenuis Grex alimenta ferat.
Quæ dantur, cumulantur opes, fortuna recondi hæc
Cum nequeat terris, eſt niſi digna Polô.

Perillustri & Reverendissimo Domino,
Domino JOANNI CANTIO

SAŁACKI

Utriusque Juris DOCTORI,
Premisliensis Cathedræ Gremiali

CANONICO,

Ejusq; Ecclesiastæ emeritissimo &c. &c.

In vim gratitudinis, & ad perennem, memoriam Beneficentiæ, Authoris Ordinum, sive Insignium Honorariorum die Præcursori Domini sacro, Reverendissimis Collegis suis Capitularibus Oblatorum

DEDICATIO

Ppiam Honoris Tuo Nomini consecrare statui, Perillustris & Reverendissime Domine: *quam non primum hodie laudabiliter decurris, sed omnimodæ probitatis pridem grandes in ea fecisti passus. Quod si plures hujus viæ, ac vitæ gloriosissimè exactæ hactenus progressus Tuos memorem, constat semper quod à recto neutiquam deflexeris, vincendo ardua, merendo summa:*

Liceat mihi aliqua relegere vestigia, quibûs, cunctis sic praeivisti, ut semitam posteris ad Honoris Regiam demonstrares. Si teneram revolvo aetatem, Caelum Tibi lacteam pandere viam quis non crederet? Dies Natales. *Eosdem illud Tui, quos D. JOANNIS CANTII Natales celebravit; quasi Divus hic expectaret in quem doctos spirâsset animos. Simul & magno Tuo Tutelari; astra ivere in tripudia, & Tibi laureas Doctorales porrexere. Habet Tibi propinquum cognatione temporis Divum hunc, Sacros ille Natales Natali Tuo junxerat, qui simul Cracoviensis Academi decus, simul arae Illius beneficus cultor nascebaris. Plura de Te certabant Nomina; ivisti in sanctiorem praedam Joanni, non aliqua temporum vicissitudine nec fortuito aliquo eventu, hoc Tibi Nomen obtigit, exigebant illud recte facta olim Nomini huic responsura. Ferunt quandoq; etiam dies praesagia, Patriae statores, casus subiti, & eventus declarant, Regni Pacatos tempestas, tranquillitasve exhibet temporum. Prodibas in publicam lucem illustre Universitatis Cracoviensis Sidus, facileq; Princeps Astrum quis non crederet? ad nitorem Ecclesiarum, afflictae egenorum sorti ad solatium. Nascebaris suo Euripo gemma, sub maximam Regni procellam, vitae ac morum candorem praeferens. Ferrea aetate aureum Te nobis Virum donarûnt Superi, ad vitam simul & Tui Nominis aestimationem, genitum. Nomen & tenerrimos vitae annos, dare scientiis decrevisti, variis interim de Te certantibûs Athenis.* In Academia Cracoviensi Studiis vacat. *Doctiorem litem, Cracoviensi Te admovendo Lycaeo Pallas diremit, in quo, solidiore scientiae alimento, summi capacem animum enutrivit. Ut verò non emendicatô viveres ingeniô, extra domesticum limen culturam ingenii non quaerebas. Excolebas literis teneros annos, an verius literas Te ipso perficiebas, crescebat cum Tuo in studiis profectu doctrinae aestimatio, & nullibi meliorem Regiam se reperisse Minerva credidit, quàm in Tui animi domicilio. Adultam Sapientiae messem in primo Juventutis flore spectavit Vavellus, eâ ingenii sublimitate abstrusas penetrabas controversias,* Profectus in Studiis. *eâ facilitate Gordios difficultatum nodos, qui se erudito offerebant acumini, doctae mentis acie resolvebas, ut maturis gloriae Athenarum Nominibus non facile cedere videreris; Hinc plures Doctorum laureas eruditae fronti nectebat Pallas, suum Honorium Academici pleriq; ambivere honores, cuncti de Te amplissima conjiciebant solatia. Continuus inter docta versabaris volumina, assiduò impallescebas libris, unde in tenera licet aetate maturus eras summis Exedris, Toga*

dignis-

dignissimus, antequam prætextam exuisses. Serenum gaudiorum meridiem illuxisse sibi tecum Academi umbræ censuêre plurimo virtum à Te auctæ splendore. Nesciebas Umbras, eam in publicum proferens lucem, quæ sui spectaculo cunctos teneret attonitos. Omnî studiô Vir in commune bonus, etiam legibus addiscendis, futurus æquitatis arbiter, Te tradebas, an veriùs Tuo se capiti subdebant Scientiæ, suam à Te lauream acceptura. Aristotelem Græcia, Solonem in Te reviviscere putaret Areopagus, si Te ultra Cracias rupes porrexisses. Sed & intra domesticæ Academi umbras tantus apparebas, ut in omnium oculos, & animos incurreres. Cùm enim inter volumina Te reperires, & vetustatis gustares delicias, à Demosthene Cicero, ab Ennio Maro surgebas. Contentio quædam inter Te & Palladem justa fuit, illa Tuo superfundere ingenio, Tu omnes exhaurire Musarum latices, quasi concha Unionum fores, vel spongia Hyppocrenes. Ita obligasti Tibi porticus & pulpita Stagyræ, ut clara Nomina suorum recensentes, messem laureatam Tibi in utramque lauream innecterent. Prodiens tandem Athenis Craciis Socrate dignus approbante, extulisti Tecum Palladis gloriam, aut veriùs reliquisti Te ibi Lycæi decus, in quo par Sapientia domicilium tenet, ac si Latii maneret aut Athenîs. Sic prodeuntem illæ ipsæ quas colebas Scientiæ, quibûs Te non inferebant auguriis? in altum montes suos supponebant Musæ, ut ascenderes, literæ se colligebant dato nexu, qui Te in seriem eorum, inter quos Te vides, introduceret. Ille fuit Sapientiæ de Te sensus, & Tuorum Arbiter attributorum. Afficeris Minervæ, & quî non debeas benevolus esse virtuti? cujus prodroma luce tenetur honor. Nunquam tantùm apud Diogenem valerent Scientiæ, qui illas doliô inclusit: non apud Periclem, qui in fulmina accendit, cùm longè ab amore illarum errabant, quàm longè à virtute. Itaq; illustratîs quà famâ virtutum, quà Scientiæ radiis Academi Umbris, cunctorum Te fruendi exarserunt desideria. Verùm Premisliensi Laterano cessisti Canonicus, quod Te aliis præripuit Cathedris, ut simul pro Sacratioribus exedris, voce emineres JOANNES, simul in honorario stallo Consum annosissimum adæquares. Amplissimas sibi spes adesse Tecum credidit Premislia, talem proinde te coluit, qualem declarabat difficillimis pertractandis

Juris prudentiæ dat operam.

Ingenium.

Juris utriusq; Doct.r.

Academiæ Cracovien: decus.

Promotio.

Fit Canonicus & Concionator Cathedr.

apti-

aptitudo, morum signabat integritas, Tu merebaris. Vixisti aliquamdiu, nulli importunus, inter erudita silentia cum Pythagora, ut ab illis inter librorum folia disceres: optimè sentiendi, consulendi, decernendi facultatem; Quanquam nec Te labor hic solitarius suo frustravit exitu. Processisti inter Patres Conscriptos, ceu suo Vox clamantis ex deserto, JOANNES Reverendissime. *Hic Te mirè differentem audire, partim cum jam Gremialis Canonicus in Capitulo, (dicam veriùs Capitolio) funderes Oracula, partim cùm tot Commissiones Antistitum, & Capituli Nomine, fidelissimè administrares, partim cum Judicio Consistoriali adstitisses, aut surrogatus Judex ultimò decidisses. Et verò fluctuantibus negotiis adeo solidissima, & tutissima dabas consilia, ut minimè ulli cedere videreris. Singula proinde plena gravitate & sensu integerrimo notabamus verba, alta mente reponebamus dicta, ex quibus Oracula Te loqui conjicere licebat. Hinc omnes Tuam integerrimam laudem prædicare, animum ab omni affectu sinistro immunem profiteri, mentem æquitati rerum unicè intentam æstimare, integram tandem in commune bonum, fidem, in Te colere & venerari. Et jam didicimus cui tandem in munere opportuno, negotiorumq; pleno credere sese quisq; debuerit. Cognovimus ex laboribus obsequia, ex obsequiis merita, ex meritis fidem. Vidimus, vidimus! quantùm Atlantes humeros collapsis negotiis subjecisti, quantum curis rem nostram capitularem fulsisti, quantùm vitæ, publicis laboribus pro communi bono prodigus impendisti. Et ex his quodammodo operum rudimentis (si tamen hæc rudimenta, non verò consummata quædam meritorum perfectio dici potest) conjicere licuit, quantùm à Te provectiore tempore sperare possemus. Unde nihil erat, quod Tuæ dexteritati committi nequiret. Utiq; in illius humeros securè rejicit Atlas Cœlum cum sideribus, quem expertus est Alcidam. Illi navigio facile sese concredit Nauclerus, in quo feliciter ad fortunatas insulas pervenit, dum fortunam Cæsaris deveheret. Egisti porro quæ singulorum oculos, affectum, cor deniq; raperent, & dexteritatis admirationem mererentur. Sed cùm hæc & plura, quæ vel in gratiam Magistratûs, quem gerebas, fecisti, actus transeuntes sint, vel quæ pro boni communis amore, sensuque rectissi-*

Capacitas quorumvis muniorû & efficacia.

Labores & strenuitas in agendis.

mo

mo protulisti verba per aërem volantia, quantumvis in cujusq; optimi grato erga Te pectore hærere debeant; timendum tamen est, ne (ut passim fit) succedentibus ætatum lustris, sensim ut ab oculis, sic à memoria pariter evanescant. Igitur tuorum Meritorum, Virtutum, Sapientiæ, ac Beneficentiæ manifesta æternaq; Signa, ex monumentis eruemus ita, ut quæ, Beneficentiæ Tuæ Insignia pectoribus nostris appendisti, è cineribus nostris ceu Phœnix evolatura, posteris, immortali gratitudini perennaturæ obligationi consecrare non desinat. Gratulamur Tiberio, cui industria Thesauros sub Cruce occuluerat. Reperit illa, sub hac effigie marmori cælata immensum auri, referebat scilicet venas ad telluris opes piissimo Principi Clavis Sancta. Mirabar ego cùm aliquas tuas literato otio pervolverem Virtutes, undenam alia post aliam veluti catenatæ fluerent? & non respexi ad Crucem, quam diu mente præconceptam, præmeditatô studiô fabricabas, de torque aurea pectoribus nostris postea appendendam. Grande es depositum sub hoc Sigillo, cui provides in dies ut augescat. Romani Pontificis cogitatio est, decus hoc ad Petram expolitum, Joannis Capite insigne, posteritatis monumentum, quo annulus Piscatoris Joannem memoriæ despondit sæculorum. Ita ut simul Sanctimoniæ calcar, & Tuæ beneficentiæ posteris foret monile. Ingens gaudiorum materia nuper affulsit honori, postquam se honorariîs insignibûs à Te innodari advertisset. Libens vinctas manus & colla Tibi submisit, qui Jasone felicior illum plusquam aureo vellere tuâ quæsito operâ adauxisti. Id tuum est perennaturæ augmentum gloriæ, & Nomen, quod laudum terminos prætergressum celebrabit posteritas, seræ loquentur ætates, nos habebit gratissimos. Loqui eqvidem aliorum laudes pluribûs Nominibûs solemus, Te nonnisi JOANNEM id est Gratianum poterimus. Qui enim gratiâ Nomen, munificentiâ manum Tuam, pectus virtutum ærariô, Divorum aras pretiosîs distinxit donariîs, JOANNES est. Præludebas huic æternaturæ Nominis famæ miserias arcendo alienas, ita ut dies non tam fluerent Tui, quàm eorum, qui circumstabant limen, obviabant eunti, innuebant brachiis, oculîs mendicabant. Sapiens verè es, apud quem misereri, est succurrere afflictis & prodesse, Ignoras aliter tergere lacrymas desolatorum quàm aureâ spongiâ, &

Insigne, seu Order post fata cujusq; Canonici successori cedet.

Insignum Author eadem Romæ curat.

Monumentû posteritatis.

Liberalitas in egenos, & Munificentia.

 jam

jam executus es manu, quod pleriq; capite Tiarato. Non ignaram benefaciendi dexteram Doctorali, & Honorario annulo porrexisti, & tandem Rationale pectori appensum benefico miserantium affectuum est sigillum. Ast evacuâsti manum, & habes, scilicet eò se Numina infundunt, unde prodiguntur opes in lenimenta egenorum. Minui videtur fortuna, & est, quæ sic expenditur, redux enim locuplete fœnore pensat omnia, & mentem voluptate pervadit, & palmas sorte. Pelagi aut certè solis induisti naturam, pelagus tum abundare, & se regnantem aquam probat, cùm ejectat margaritas; sol cùm suos abunde spargit radios minimè deficit, dispergis cum sole manus, in varios sacrorum cœtus, imò in ipsos Cœlos beneficus, sed nec illis dees, quos iniquior fortuna infra suam projecit sortem, & velut infra aliam terræ portionem profundius depressit. Occultô quidem beneficiô aureos tuæ munificentiæ toties spargis radios, sed apertissima virtute eò magis, quò minus perspectâ. Non secus ac communis Sol (si Philosophis fidem damus) tantò magis prodigiosè pretiosam, tantò majorem magisq; activam virtutem suam exhibet, dum in depressa profundiùs terræ parte occultô radiorum suorum beneficiò aurum fundit; quàm cum palam aureos per Cœlum aut super terras spargit radios. Profusæ in egenos liberalitatis auxisti censum, optimè impendia Sanctorum usibus addicendo. Partitus videlicet sortem cum Superis, nullibi feliciùs locâsti fortunam, quàm in sinu Cœlicolarum. Tuum est, quod pleræq; Divorum ædes altum, altaria decorem, armaria sacrorum, copiam Tibi debeant. Loquuntur vel ipsa muta marmora Lypsanis D. Joannis Cantii animata, quot illius aræ pretia litâsti, quot adornâsti sacris, quantumq; impensarum sacratiori illius Apotheosi consecraveris. Tandem planum fecisti universis, quantùm fortunarum & animi Divinis rebus Cultuiq; impendas libentissimè. Sed simul quantùm aurum tuum multorum prodigalitate ingeniosius est! vidimus plerumq; superbas opes duris atteri machinis, Aularum structuris obtundi, in quibus insolenter sæpe occurritur venturis aliquando ruderibus. Vidimus profusas aliorum divitias in luxum effluxiße, ut post brevem hortorum aularumq; usuram nullius tam delicata auri jactura premeretur. Tibi nunquam tam ruditer fluxere impensæ, quasi limatiùs à Tuo contactu aurum nonnisi perennitati

Liberalitas in sacras ædes & Sanctos.

nosset

nosset inservire. Et verò nunquam tam fluxæ in Tuis manibus fuêre opes, quas solidior usus in fundamentum perennitatis non secerneret. Et certè ingens hinc est Tuæ in Deum, hominesq; pietatis, memoriæ erga Te immortalis monumentum. Assurgunt jam in elogia ditatæ liberali aurô, Superûm Ecclesiæ recordationi Joannis vectigales, prædicant egeni pauperes aureum Mecænatem, loquuntur gratias, Nos dotum & virtutum compendium æstimamus. Interim cæterarum velut arbitram præsidentem suspicimus prudentiam, hæc Te sui naturæ capacem, & Tui se reperit capacissimam. Unde ejusmodi ordines præludia factorum, & modos, ut negotium unum quodq; tuum, felici eventu glorietur. Non alius enim ad methodos evolvendæ rei accedis, quàm si jam evolvas. Sic prudenti ordiri facienda, jam consummasse est, & potiri laureâ ante luctam. Rarus id paradoxum novit, & nosci ab aliis suum facit, nisi sit animæ per omnia circumspectæ, & momenta minima librantis. Divinum propè est molimine & manu fortem esse, & id prodigium virtutis virtutum prodromæ, quam tot experientiis perfectam habes, eodem numero censeris, quo sedati, & Tibi similes. Quæ probitas Te magis expedit ad Sellas honorarias, quàm prudentia? Jlla Tibi Togam induit, vultum componit, ut ingressus etiam Unus expectantium ora occupes, aures & honorem. Hæc Tibi sermonem limat, pondus attribuit verbis, & boni consilii suggerit argumenta. Loqueris pro Tuo turno, sed alto dictamine munitus, vicina Oraculis loqueris. Virtus tam princeps tecum adolevit in virum, Tecum Premisliense ornavit stallum, Te ostendet, & Tu illam mutuis iisq; amplioribûs dignam honoribûs. Pallet pagina, quòd innutritum æquitati ingenium, & naturam, omnia æquè æstimantem, non depingat; sed suô se conficeret stylô, si heroam ad omnia mentem tuam effugeret. Quid contra Te asperas armat vices fortuna? quas toties risisti, inter ardua facilis, Tuo ipsius beatus sensu, quô expugnes omnia; sub quibus etiam fortes nutant. Unde negotiorum molem securô excipis brachiô, & sub pondere non fatiscis. Fers ea, quæ jam didicisti, ast alii reformidant. Taceo, quot Tu rebus apportas præsidia, cum Te illis donaveris. Jam ultra Pantheum virtutum progressis refodere veterrima Busta opus foret, si Tuorum Majorum Cineres scrutari vellent,

Prudentia.

Magnanimitas.

C

quan-

quanquam Tu non indiges auge Avorum, cui virtus familia est, & propria fama, decus. Ventosa illa celebratio est, quam ora dissipant in vulgus, divisa disparet. Hæc autem posthuma & particeps est sæculorum, quæ factis constat, & ultro sibi posteros authorat. Quinimò quò avidius convasamus titulos, eò periculum instantius pereundi pertimescimus. Unica industria est posteræ laudis merendæ, ponere laudis materiam, & nihil amplius meditari. Quid memorem à profuso sangvinis Tago, vel Hydaspe Domûs Tuæ decora, Tu illi ipse ad gloriam sufficiens es. Equidem non exiguus Pactoli rivus in Tuum influxit sanguinem, gratum habens illi commisceri Eridano, quô abundantia Paris Domum vestram deportatur. Oblonia hæc & Tibi, & Stemmati Vestro abunde suppetunt, quæ liberaliore manu plerisq; ita offers, ut saciati omnes abeant, fame tamen relictâ, Te fruendi. Huc potiùs decora, quorum virtus etiam depositîs laudum, ac dignitatum radiîs est illustris, nec major esset, si incederet trabeata. Vilis herba in Apennini excrescens vertice humilis est, Colossus vel in puteo, altum Cœlis caput erigit. Etiam Regium diadema à latente in profundo gemma pretium videtur mendicare. Et flumina rivi sunt, unde manant, cum verò in longiùs procedunt, littoribus sunt majora, angusta sibi. Vidit ætas nostra qualiter à profuso sudorum vestrorum Erythreo Gemmæ emersistis Fratrum Triarii; ANDREAS *Dapifer Ovrucensis, loricatus Hector Magni Ducatûs Lithvaniæ dignus Te Fratre germanus Tuus, quid non eximiæ mentis gerit? Si manum tentavero? dexteritatis est officina, si totum? spei futuræ non unius in Patriam conferendæ augur sibi est & nobis. Quid alter* CLEMENS *Ordinis Carmeli summus olim in Minori Polonia, & Lithvania antiquioris Observantiæ Moderator Religiosissimus, nunc Cælo illatum sublime astrum. Vidit elapsum sæculum sub Premislien sibus Tiaris* SWIĘCICCIOS, *quos, Vestro Nomini nexu Martiali sociâstis, inter hos Tu distingueris, qui omnium norma es; Vivunt in Te tuorum tituli, vivunt Patriæ Virtutes, quibûs acie quadam gloriosum ducis agmen, earum in Te ideam efformando. Ad superbiam jactatur Pyrrhi annulô Musas cum Apolline unius Gemmæ arctari angustiîs. Universa Domûs Tuæ decora, in Te suum occupant subsellium, quibus animus Regiam, Cor aram, pe-*

Stemma Domûs.

ctus

ctus adaperuit ſanctuarium. Cæcutit, qui hunc ſplendorum Tuorum radium ferre non poteſt; noctua eſt, lumen hoc ſi ferre recuſat. Tu noveris: ſoli radium detrahere nemo præſumit, niſi erro.

Et jam Appiæ meta, qua merita, & virtutes tuas deducendo, Te comitatus ſum, votorum meta ſit, optamus Tibi amicos magìs annos quàm vixiſti; ſcilicet qui norint æſtimare non ambientes gratìs ſibi porrigi honorem, antequam emineant cumulô virtutum, & ſe meruiſſe manifeſtent. Sic qui vìrtuti alienæ, pleraſq; indulſiſti trabeas, nullius dignitatis avidus, cunctarum capax, difficilè ultra ſterileſcere poteris, cum pertinax ſemper ſis merendo. Vive itaq; annos non pauciores, quàm vixiſti, & me tuum noveris; ſupera Rhetorum linguas & ingenia probitate, major ingeniis, quæ Te cogitent, linguis quæ Te loquantur, non tamen animis, qui Te ament.

Id ex corde voveo

PERILLUSTRIS & REVERENDISSIMÆ DOMINATIONIS VESTRÆ

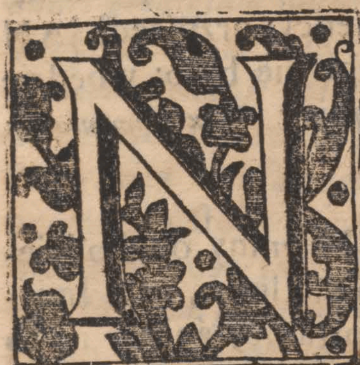
intimè addictus Servus

J. J. B. R. Kociński C. P.

KAZANIE.

Quis putas Puer iste erit? Luc: 10.

NIE samego to Jana przywiley wieszczym Duchem Dom nápełnić, co dziecie, to proroctw, álbo prognostykow co niemiara. *Quis putas puer iste erit?* Zwyczayna to wrożka, źle álbo dobrze rokowáć o dźieciach. Y tak czytać w Zyciu S. Benedykta, że ieszcze w żywocie Máćierzyńskim słyszany był Psałterz śpiewáiący, y stał się wielu Zakonnikow choru pilnuiących Oycem. Zoroástes Dźiedzic Ægyptu rodząc się rozśmiał; áż Wieszczkowie tuszą Oycu, że zá iego Pánowánia nikt się smucić y płakáć nie będzie. Zywo rusza rączkámi Nowonárodzony Samson, áż Rodźice mowią: *Ipse liberabit Israël.* Ambrożemu S. obsypią w kolebce ustá pszczołki, áż go miodopłynnym Orátorem bydź tuszą. S. Dominik Pátryarcha rodzi się z gwiazdą ná czele, áż wywrożyli, że miał bydź, iákoż był światłem Kośćiołá Bożego. Monársze Sycyliyskiemu urodzili się dwá bliźniacy, y ci gdy w kolebkách zásnęli, uważáno to, że ieden skurczył rękę, á drugi otworzył y wyciągnął, y ták tego liberalistą, hoynym, dátnym osądzono; owego záś sknyrą, y skąpym, iákiego sobie Krola nie

 życzy-

życzyli poddáni. To prawda, że omyláią wrożki, y proroctwá tákie, iákie *Paralipomenon imo.* Rodźi się boleiącey Mátce Jabes, y názwała go bolączką Rzeczypospolitey *quem peperi cum dolore.* ále omyliłá się, bo to Pan, do Bogá y do ludzi, *Erat Vir inclytus in fratribus suis, & invocavit Deum.* Y S. Raymundus Nonnatus wyrznięty z wnętrzności Mátki swoiey, *Vir doloris:* ále wielka pociechá Kościolá Bożego. Y Leopold pierwszy wielki prawdziwie ná woynie, y wpokoiu Cesarz, dopieroż w nábożeństwie Kátolickim większy, śmiercią Mátki poprzedził národzenie swoie, ále się Austryáckiemu Domowi nádał, y práwie go w tak wielu Monárchach ożywił. Wiem ia że zákazane są Mátackie prognostyki Astrologow, ktorzy eryguią figury Nowonárodzonym, ále Swiętych Pismą Bożego figur nikt zákazać nie może. O godności, wielkości, eminencyi w kolebce JANA prorokowáć się godźi *Quis putas puer iste erit?* Ustały w Delphie, y w Delu szátańskie Oracula, gdy się JAN narodził, bo nástąpiły nieomylne o nim proroctwa, ktore się skutkiem spełniły, á wszystkie do iednego zmierzały terminu; *Ipse erit Magnus coram Domino.* Biorę ia to sobie zá materyą mowy moiey, y w Pierwszey części o Godności, Zacności, Preeminencyi JANA Swiętego mowić będę, w drugiey záś dla zbudowánia nászego moralnego, osobliwie w Honorach, zostáiących ludzi powiem: ktorą drogą do tey eminencyi przyszedł JAN Swięty, że *non surrexit Major Joanne,* że nád niego nie było: y będzie to, co powiem *Ad M. D. G.* przy pomocy twoiey *Vox clamantis in deserto* JANIE Swięty.

NOwonárodzoney Dzieciny, ktorey dziś Imieniny obchodziemy, áni ięzyk, áni pioro nie mowię Genetliaku, ále Imienia náwet godnego náznaczyć nie potrafiło, áni się ná to zdobyć nie mogło. Pioro Ewangelisty Pańskiego chcąc go pochwalić, tę tylko rzuciło questyą: *Quis putas puer iste erit?* Ale áni odpowiedzi na to, áni decyzyi nie masz. *Quis.* Mowiono znáć, że wielki Prorok národził się, ále áni on się do tego nie zna, *Non sum, non sum Elias.* Ewangelia zaś Swięta ná to odpowiada, że: *Plusquam Propheta;* ktory w żywocie Mátki pełen Duchá proroćkiego, Oycu go swemu udzielił. To názwaćby go Apostolem, ale y tu gorę bierze, bo Apostolowie, są to Posłowie sámego tylko Chrystusa: *Misit illos binos ante faciem suam.* JAN záś Swięty posłem y Apostołem całey TROYCY Przenayświętszey, *Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes.* Miecz Heroda świadczy że Męczennikiem, Anioł ze niewinnym, bo poświęconym w żywocie Mátki swoiey; Doktorskie Laury, dźikie náwet knieie ná

głowę-

słowę iego wiią, *Vox clamantis in deserto.* Dáley Bog sam Aniołem tytułuie. *Ecce ego mitto Angelum meum*: ále *adæquatè* nikt nie głośi. Nánotowałci wprawdzie Zachariasz w pugilaresach swoich, *Joannes est Nomen ejus.* Ale to tylko *Antonomasticè*, *Joannes Gratia* To pewna, że mu Niebo y Ziemia przyznáie, co tám napisał *Claudianus de laudibus Stilliconis*: *Partitim singula quenquam nobilitant, & quæ sparguntur in omnes, in te mista fluunt, & quæ divisa beatos efficiunt, tu collecta tenes.* Juzeż darmo chrzcić Chrzciciela Pańskiego innemi tytułámi, krom tego, ktory mu álbo łáská Boska nádała, álbo mu go ustąpiła, *Joannes est Nomen ejus*, bo *Joannes* iednoż to iest, co y *Gratia.* To właśnie służy Janowi, co tám o sobie mowił S. Páweł Apostoł. *Gratiâ DEI sum, id quod sum.* To co do Imięnia. W rzeczy zaś samey rodzi się Jan wielki, ktoremu rownego świat nie miał. *Impletum est tempus pariendi.* Wieki od Prorokow stárych opisane urodziły Jana, *Sæcula talem parturiunt.* Słoń w dziesięć lat rodzi się, ále też *Elephante belluarum nulla prudentior*, y kości iego drogie. Niezaraz się urodził Alcides, álbo Hercules, ále też *ad prodigium* Mocarz. Olbrzymowie się rodzili ále we stu lat, á żyli z Mátuzalem do lat tysiącá. Taki był y nád nich wyższy Jan Swięty, *Non surrexit Major Joanne.* Mowi o nim Augustyn S. *Joannes prodigium naturæ & Gratiæ.* Obiecał Pan Bog Abrahamowi wszystkich wierzących Oycu. *Multiplicabo semen tuum sicut stellas. Numera stellas si potes.* Bo błogosławieństwa Boskiego ná ten czas z wielości potomstwa dochodzono, y z liczney familii. *Filii tui in circuitu mensæ, ecce sic benedicetur homo*: że trudno się było o-bcemu do stołu docisnąć; to błogosłáwieństwo było. Ale ná koniec wielkość Jana S, w Domu Zacharyaszowym prym wielości wzięłá. *Non surrexit major Ioanne.* Swiętych Bożych z Gwiazdámi Pismo S. komparuie: *Fulgebunt justi sicut stellæ in perpetuas æternitates, sicut stella à stella differt, sic erit Resurrectio.* Co gwiazdy względem Słońca, to Swięci względem Páná Boga nászego. Wznidzie Słońce, áż gwiazdy wszystkie gasną, zkąd Izaiasz do Pana Boga mowi: *Omnes gentes quasi non sint in conspectu tuo.* Toż mowi y Dáwid: *Substantia mea quasi nihilum in conspectu tuo.* A záś o Janie S. mowi Anioł: *Erit magnus coram Domino.* Y Słońce Spráwiedliwości BOG nász nie przyćmił lustru Janowego, Luminarz to wielki, *Luminare majus* Jan S. *non surrexit major Ioanne.* Wynosi Pan JEZUS godność Jana S. *Non surrexit major Ioanne inter natos Mulierum.* A ná co proszę przydáwáć było to *inter natos*; wszákże wszyscy wiedzą, że Jan S. Człowiek Syn Zacharyasza y Elżbiety, coż po tym przydatku *inter natos Mulierum.* A y owszem Páństwo moie potrzeba tego było, bo my ludzie ieden od

drugiego pomocy, y promocyi zaciągamy, inni się stáráią o żywność, inni o napoie, ktore gotuią y konserwuią, inni o drogie száty, inni o podleysze odzienie, y ná to są Miastá, kramy, piwnice, kuchnie, álbo tráktyerowie, [iáko ich názywáią] Pan potrzebuie sługi, sługá sżuka Páná, dziecię patrzy ná Rodzicow; y iuż to nie Człowiek, ktory drugiego pomocy nie potrzebuie. Ztąd Dáwid mowi: *Dixi Domino, Deus meus es Tu, quoniam bonorum meorum non eges.* Pánie, Bogiem Ty moim iesteś, bo pomocy żadney od nikogoż nie potrzebuiesz. Czyliżby ináczey mowić potrzeba o JANIE Swiętym, JAN Dziecie we trzech leciech ná pustynią uchodzi, od wszelkiey ludzkiey pomocy, iákoby iey nie potrzebował; tám żyie y wychowuie się, gdzieby inne bez ludzkiey pomocy, ginąć musiały. Nie czekáiąc z Samsonem, *Donec ablactetur Puer*: ieszcze od piersi nie odsadzony pustelnik, áni się dźikiego zwierza, áni głodu nie lęka. Coś Boskiego JANOWI, bo coś nád ludźi przyznaćby potrzeba, *Quoniam bonorum non eges*: gdyby błędowi temu nie zábiegła Mądrość Boska á ludzi; mowiąc: *Non surrexit major Joanne inter natos Mulierum.* Wielki JAN przed Bogiem, *Magnus coram Domino:* prawdá; áleż przecię Człowiek, *Inter natos Mulierum.* Wielka to godność bydź Prorokiem, y dla tego mowi Ewangelia S. *Tanquam Prophetam habebunt eum.* Bá y do Izaiasza mowi Pan Bog: *Prophetam in gentibus dedi te.* Znay łáskę moię, żem cię uczynił Prorokiem: á o JANIE S. mowi że: *Plusquam Propheta.* Nád Prorokow JAN. *Omnes Prophetæ & Lex usq; ad Joannem prophetaverunt.* Mowi S. Mateusz. Urodził się JAN Swięty, áż Prorocy ustáli, iáko przy Słońcu gwiazdy gásną, tak przy JANIE *lumina Prophetarum* świecić przestały. Zkąd Jan S. Chryzolog názywa JANA S. Chrzciciela *Silentium Prophetarum*, milczeniem Prorokow. Do tey rácyi tu ia sobie przypominam owę státuę *TitiLivii* w Padwi, ktorą widzieć dotąd z pálcem ná gębie. Zacny to był Historyk czásu swego, więc áby wyrážono że wszystkim dánk wziąwszy Historykom, pálcem ná gębie milczenie symbolizuie, to iest milczeć inni przy Liwiuszu powinni. Toż mowię o JANIE S. przy ktorym wszystkie zámilkły Proroctwa, *Silentium Prophetarum.* Milczeć inni muszą przy JANIE, bo JAN nád Prorokow, *Plusquam Propheta.* Ani to *comparatio odiosa* bydź powinná względem innych Swiętych JANA, bo tę sam Pan JEZUS czyni. Mijam inne, biorę Rozdział 11. Mateusza S. *Cœpit Jesus dicere ad turbas de Joanne, quid existis videre in desertum? Prophetam; plusquam Propheta est.* Chwali Pan JEZUS JANA y nád Prorokow go wynośi, á oraz mowi Ewangelia S., że to dopiero początek pochwał Janowych. *Cœpit Jesus dicere ad turbas de Joanne.* Naywyższe pochwały JANA Swię-

Swiętego Márſzałka Chryſtuſowego, *Præibit ante faciem Domini*, y godności Iego wynieſienie nád innych; y to początek dopiero wychodźi y záczyna ſię dla pochwał JANA S. A mnie zá tym czás przychodźi do drugiey części poſpieſzyć.

Swięty Bonawentura IANA S. názywa lilią, biorąc to ſymbolum z Izaiaſza Proroka: *Juſtus florebit ſicut lilium*. Jákoż liliowy kándor naymnieyſza zmáza ſzpeci, ále bynaymniey lilii IAN Swięty nieuſtąpi. *Neſciens labem niveni pudoris*. Do IANA ludźie puſte Miaſta zoſtáwiwſzy, w dźikie ſtepy y puſtynie biegą. O lilii mowi, że ieſt *ſignum pudicitiæ inimicum veneri, cujus deliciis ſuavius inhærent apes*. IAN S. nieprzyiaźny owym brzydkim Herodá amorom. *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*. Owę *apem argumentoſam* Chryſtuſa, trzy mieſiące w Domu Zacharyaſzowym mile kontentował. Ale oſobliwie tu właśnie to ſłużyło, co nápiſał o lilii Pliniuſz: pierwſza, że wzroſtem inne kwiecia przewyżſza. *Nulli florum excelſitas major*. Druga, że głowę ſwoię záwſze ku ziemi ſkłánia: *Languido ſemper eſt collo*. Prawdziwy to Obraz Ianá S. Páńſtwo moie wierzyć temu potrzeba, ponieważ *non ſurrexit major Joanne*. To to *excelſitas*, y nád innych eminencya, y preeminencya Ianowá: *Nulli excelſitas major*. To pokora z naywyżſzą oraz połączona godnośćią, y wygorowana. Tu ia dla tego śmiem mowić, co tam Bernard S. o Nayświętſzey MARYI Pánnie nápiſał: *Nec Virginitas MARIÆ ſine humilitate DEO placuiſſet*: odmieniwſzy trochę: nie podobáło ſię Pánu Bogu do ták gorney wyſokośći y wielkośći wynieść Iana Swiętego bez pokory. Toż przez pokorę wygorowánie Iana, zda ſię utwierdzać Anioł kiedy mowi: *Hic erit magnus coram Domino*. A przed ludźmi co? nic. Wielki w oczach Boſkich. Ian, bo máły u ſwoich, *Non ſum dignus ſolvere corrigiam calceamenti* Z tym wſzyſtkim dziwna to iákaś pokora Iana S. kiedy ſię náwet do uſług Páńſkich niezgodnym bydź ſądźi. *Non ſum dignus, non ſum dignus*. Słudzy Páná poſpolicie trzymać ſię zwykli, á Ian ná puſzczą uſzedł, áni o nim u Márty, áni u Mágdaleny, áni ná obiedźie u Szymona owego doſtátniego nic pytay [iáko więc czynili Apoſtołowie chodząc zá Pánem) ſwoim dworem [iáko mowią,] chodźi Ian. Prawda mowi o nim Piſmo S. *præibit ante faciem Domini*, iako jutrzenká iaka przed ſłońcem poprzedzać będźie, y márſzałkowáć przed Pánem, ále niezwyczaynym ſpoſobem. Umyka jutrzenka doſyć ſporo przed ſłońcem, bo ią ſłońce gaśi. Ian S. nieládażto jutrzenka, nie ládá, Páńſtwo moie, *Præibit ante faciem Domini*; nie ládá mowię jutrzenka, ktorey Słońce Spráwiedliwośći aſſyſtuiąc nie przygaſza. Nielada poſłániec, bo w poſtaci Anielſkiey. *Ecce ego mitto Angelum meum*. Nieládá ſługa, lubo ták pokorny,

E

korny, ále ktorego pokorę wysoce uczcił Pan Bog y wyniosł. S. Paweł Apostoł *ad Romanos 6.* mowi: że Pan Bog Syná swego położył za model, y miarę doskonáley świątobliwości Swiętych swoich, y ták ktory bardziey wyrownalby tey mierze, tym iest większym y doskonálszym Swiętym. *Quos prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui.* Zkąd y Bernard S: przez owę miarę złotą, ktorą, trzymał Anioł *in Apocalypsi* rozumie *humanitatem Christi.* Ubiegali się do tey miary Swięci Pańscy, á naprzod Magdálena przez pokutę oczyszczona przypádła do nog Pána Iezusowych *Luc. 7.* y stáneła: *Stetit secus pedes ejus.* Daley nic nie postąpiłá. Tomasz S. Apostoł dáley dostał, bo do piersi Iezusowych, *Mitte manum tuam in latus meum.* Kiedy przyszłá owá miara, czy dymensya do Iana Swiętego Chrzciciela, áż on naywyżey nád drugich Swiętych dostał tey miary, gdy nád głowę Iezusową rękę wynosi przy Chrzcie iego, *à te debeo babtizari*; wielka bez wątpienia poko á Pána Iezusowa, sludze prymu ustępowáć, wszákże to ná uwiększenie Iana, ták tego ktory się nayniżey kładł, wygorowala pokorá, że *nulli excelsitas major*, żaden Ianowi prymu nie wziął. Ten się do Nog Pana Iezusowych ściele. *Non sum dignus corrigiam calceamenti ejus solvere*, á Pan IEzus głowę swoię pod władzą, y pod rękę Chrzciciela zkłaniaiąc, godność iego wynosi. Y ten to spory y prętki krok do honoru, wysoki stopień do godności y preeminencyi, w ktorey go Bog mieć chciał, była pokorá. Podźmy do drugiego. Czytamy *Matt. 4.* Gdy Pan Iezus usłyszał o Ianie, że iuż w więzieniu się Herodowym znaydował. Mowi Ewangelia Swięta: *Exinde cœpit Iesus prædicare.* Dopiero kazanie swoie záczął, oraz y cudá czynić, á czemu nie prędzey? mowi ná to mieysce Chryzostom S. niechciał Pan Iezus certowáć z Ianem w wymowie, ustępuie mu Instrumentu swego *in principali negotio* náwrocenia dusz do Boga, niechcąc bynaymniey ćmić lustru poprzedzáiącey słońce iutrzenki. Tu iuż mow bespiecznie Augustynie S. kiedy Chrystus, ktory oraz Bogiem iest, ustępuie Ianowi godności: *Quis quis Ioanne plus est, non tantùm homo, sed Deus est.* O záprawdę mowić, o preeminencyi Ianowey należy: *Nemo surrexit maior Ioanne, nulli excelsitas maior. Magnus coram Domino.* Ale to Ian w więzieniu, *Ioannes in vinculis*, nic to; *squallore carceris non est exinanita majestas, sed elata.* Mowił tám o kimśi Rzymski Orator. Nie ták zacne urodzenie w Zaharyaszowym Domu zászczycało godność Iana, nie ták *admissibilitas*, to iest wolny wstęp ná Pałace, y Pokoie Páńskie, nie tak wielka u ludzi estymácya. *Sicut Prophetam habebant illum:* Ianowi do wszelkiey godności rum czyniła, y prym dawála, iáko nieustrászone serce y *zelus*, álbo żarliwość o Boga, przykazania

iego,

jego, y zbáwienie ludzkie wyloko go wygorowały, *non ſurrexit major Ioanne.* Była to żarliwość nielzczegulna iáka do iedney iákiey kondycyi ludzi przypoiona, ále powſzechna wcále dla wſzyſtkich ſtanow. Czyto Krolewſki Májeſtat? nie záſtraſzył Iana: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui.* Czy to chytry Faruż? nie podſzedł, áni oſzukał: *Progenies viperarum quis vobis demonſtravit fugere à ventura ira.* Czy to Rycerſtwo y Kawalerya ſtaneła w ſzyku ſwoim, beſpiecznie mowił: *Eſtote contenti ſtipendiis veſtris.* Czy to proſty gmin przewinił, bez bráku zá grzechy wſzyſtkim pokutowáć kazał: *Facite fructus dignos pœnitentiæ;* ſłyſzał o tym Pan Iezus *Matt.* 11. y wynioſł Iana nád Prorokow, y wſzyſtkich ludzi w pochwałach. Mowi Ewangelia S. że to dopiero początek iego pochwał uczynił Pan IEzus: *Cœpit Ieſus dicere de Ioanne.* Miiam inne práwie Olbrzymſkie kroki do Honoru chociaż Dzieciny ieſzcze Iana, *Exultavit ut gigas ad currendam viam,* ktore álbo niewinność życia iego, *neſciens labem nivei pudoris,* álbo oſtrość, niezwyczayna w tym wieku ſurowość ná ſię uczyniłá. Miam mowię, ábym ſię w tey drodze nikomu nie uprzykrzył. Ale ten początek Iezuſowych pochwał do Iana niechay terminem mowy moiey będzie, z tą iednák do ſłuchaiących ánimadwerſyą: naprzod, że godność Iana Swiętego pokora wynioſłá, bo nikogo pokora nie uniży. Iako przeciwnym ſpoſobem ambicya nikogo trwale nie wynieſie. Tá Lucypera z nieba ztrąciła, Pharaona iednym fortuny igrzyſkiem uczyniła. *Erexit cum ſole caput ceciditq; ſub ima Babilus orbe tumens.* Co to ſą Honorow *inſignia,* inweſtytury ná godności, pierścienie, krzyże, mitry,, korony, tylko to ſą upominki, że tego wſzyſtkiego innym uſtąpić potrzebá, krotką ſcenę życia doczesnego odpráwiwſzy; a zatym *quid te jactas ſuperbe cinis?* mowię ſłowy *S.* Auguſtyna. Z światowey nawet mody wyſzła pycha, y ámbicya, bo tákim wſzyſcy gárdzą. Herod złotą ozdobny ſzatą, Bogiem ſię bydź rozumiał, y niebo ſobie ziemſkie budowáć kazał, á tym czalem, robactwo go roztoczyło. Po kárku pyſznego Amurata Támerlan Tatarżyn ieden ná konia wſiada. Innych iák beſtye iakie do wozow záprzągáią: w żelaznych obwożą ná ohydę klatkach; y te ſą ſkutki ámbicyi światowych, y innych tyſiąc, ktore licząc, dniaby nie wyſtarczyło. Pokora zaś, y ſubmiſſya co ieſt? oto Aſſyiſkiego Franciſzka *S.* ná Lucyperoſkim poſadziła tronie. Borgiaſzowi *S.* Xiążęce mitry y purpury o ziemię rzucić kazała, á nadewſzyſtko tá Nayświętſzą MARYA ná honor Macierzyńſtwa Boſkiego wynioſła. Przykład Iana *S.* niech nas dalekiemi od tey ruiny honorow, to ieſt ámbicyi uczyni. Druga ánimadwerſya niech będzie ſtopniem do naywyżſzey w Ianie preeminencyi,

cyi, niewinność y czystość sumnienia, *Nesciens labem nivei pudoris.* Szpetny w koronie lub promieniach rogáty szátán, álbo Asmodeusz. Piekielnym czernidłem przeięte duszy runo do purpurowey osnowy niesposobne. *Lanarum nigræ nullum colorem bibunt.* A po prostu mowiąc, złe sumnienie naywyższym honorom zakałą. Iáko rumiane jábłuszka czerw psuie y toczy, naywyższego koloru suknią plama szpeci, słoneczny promień gruba zaćmia, álbo zasłania, álbo przygaiza chmura, delikatne kwiecia mroz ostry warzy, uymuie ceny dyamentowi skaza; ták złe sumnienie honor naypierwszy dla świątowych Honoryuszow kazi, y zá nic waży u każdego. Nie byłby Ian S. *Magnus coram Domino,* temu, nád ktorego *Nemo surrexit major Ioanne;* wieleby ubyło, gdyby nie był *Nesciens labem nivei pudoris.* Ná koniec żarliwość o honor Boski y *zelus* w Ianie Świętym pochwalony, nam Duchownym osobliwie własny bydź powinien do honoru stopień. Prawdá to iest Państwo moie, że *indiscretus zelus,* wiele zepsowáć może, ále też y to prawda, że odważne bez respektu serce wiele sprawi. Co ciało bez duszy, to honory násze bez żarliwośći o Boga, y Świątynie iego, Wiarę y dusze. Nápatrzmy się ná pysznych kátafalkach, czy to świeckich, czy duchownych Pánow, przy pogrzebowych, álbo exequialnych pompach. Tu ná bogátych wezgłowiách Korony, Mitry, Ordery, Senatorskie Insignia, Kawalerskie Buńczuki, buzdygány, *Sceptra,* buláwy, y inne ozdoby, owdzie woienne *insignia,* indziey Infuły, Pastorały, *Triregia,* Kardynalskie Kapelusze, Krzyże Palliusze leżą; coż po tym wszystkim, kiedy tym kto władáć nie ma, y iuż nie może. Podźmyż do Pokoiow Pańskich, obaczemy tam *Majorum ceras,* Busta, Portrety, lub Obrazy Antecessorow po sálach, y stołowych izbách, ścianach málowáne, te nikomu o nic się iuż nie uprzykrzą, ále też tylko są málowáne. *Zelus,* álbo żarliwość prawdziwa Chrześciańska czy to o práwa Boże, czy o Wiarę S. czy o duszę idzie, ożywia honor káżdego. Dayże iuz Boże od tąd, to iest od dziś ná záwsze codziennie áż do śmierci *sine intermissione* áby przy dzisieyszych Ianowinach, y nam do serca Iana Swiętego przypadł przykład, ktoryby nam drogę do *ascende superius* w wieczney da BOG Chwale pokazał y utorował. AMEN.

